

Grosvenor, Park, Ridout i Soltani —Strauss i Brahms

Palau Cambra

Dimecres, 16 d'octubre de 2024 – 20 h

Sala de Concerts

Compromís amb el medi ambient:

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Benjamin Grosvenor, piano

Hyeyoon Park, violí

Timothy Ridout, viola

Kian Soltani, violoncel

I

Richard Strauss (1864-1949)

Quartet amb piano, en Do menor, op. 13

1. Allegro
2. Scherzo
3. Andante
4. Vivace

II

Johannes Brahms (1833-1897)

Quartet amb piano núm. 3, en Do menor, op. 60

1. Allegro
2. Scherzo: Allegro
3. Andante
4. Finale: Allegro comodo

Aquest concert té una durada de: Primera part, 35 minuts | Pausa de 15 minuts | Segona part, 35 minuts.

La durada del concert és aproximada.

#cambra

Poema

Art

La densitat dels rèptils és un frec
entre les grogues fulles. L'aleteig
que s'enfuig dicta el mot. I el mot
mai no respon
si no interpel·la, rústic, les fretures.
Tira les cartes,
llança els fulls: les pintures, l'urc
de cada nota al violí.
I emet, subtil, l'auguri. L'art
és el camí. L'objecte amb què et mesures.

Lluís Calvo

Del llibre *Col·lisions*.

València: 3i4, 2009.

Comentari

En el procés de canonització de la música de cambra durant el segle XIX, les combinacions amb piano –escrita per a tres o més instruments de corda i/o algun instrument de vent– van permetre una experimentació més propera a la sensibilitat romàntica mantenint el caràcter domèstic i recreatiu heretat del segle anterior, com a punt de trobada de músics afeccionats i professionals. No obstant, la consolidació del piano com a instrument indiscutible en espais semiprivats com ara salons, clubs, associacions musicals i culturals, i, al final del segle, també a sales de concerts va fomentar formes específiques de cambra amb el piano.

En aquesta línia i com defensava el musicòleg Carl Dahlhaus, aquest corpus es va incrementar atesa la caiguda quantitativa de *Quartets de corda* a la darreria de la dècada del 1820 coincidint amb la mort de Beethoven i Schubert. En segon lloc, cal tenir present que la irrupció del piano a les llars va estimular la creació d’una “literatura” específica que el negoci editorial va saber explotar. Aquest factor, a més, va suposar una via d’accés de les dones a la interpretació, ja que durant moltes dècades els instruments de corda i vent es percebien com a inapropiats per a elles davant l’opció de l’arpa, el cant o el piano (i els seus precedents). De fet, a meitat del segle XIX es considerava que els gèneres de cambra sense piano s’adeien com a espai de socialització masculí i progressivament més conservador, mentre que a l’heterogeneïtat d’altres *ensembles* instrumentals amb piano s’atribuïa una pertinença més domèstica i femenina. En aquest context s’inscriuen les dues obres d’avui, més enllà de les particularitats en la gènesi de cadascuna i les analogies que comparteixen: la tonalitat (Do menor), la divisió en quatre moviments en què l’“Scherzo” s’avantposa com a segon moviment i l’herència formal. Tot i no ser un format quantitativament nombrós, el quartet de cordes amb piano va tenir un predicament força notable, la qual cosa justificà que, fins i tot compositors com Richard Strauss, en lleguessin alguna mostra.

Estrenat el 6 de desembre de 1885 a Meiningen amb el propi compositor al piano, el *Quartet amb piano, en Do menor, op. 13* li va ser reconegut amb el primer premi d'un concurs convocat per la Societat de les Arts i la Música de Berlín. L'obra va dedicar-la al duc Georg de Mannheim, una de les corts més cultes i actives del panorama musical germànic, on el jove Richard va ocupar el càrrec de Kapellmeister fins a l'estiu del 1886. Es tracta de l'únic exemple del seu ampli catàleg i possiblement la seva obra cambrística de més vàlua. Tot i que destil·la ofici i alguns passatges inspirats, és un bon exemple de les aptituds d'un Strauss que, amb tot just vint anys, era considerat pel pianista i director d'orquestra Hans von Bülow “*no un geni, tot i posseir un talent amb gran capacitat per sorprendre*”. Amb un altíssim grau d'ofici i formació, l'obra destaca per l'assimilació dels referents de la tradició austroalemanya (Mozart, Haydn, Schubert, Mendelssohn, Spohr...) que el seu pare i trompista, Franz Strauss, li havia imbuït durant la infància i l'adolescència. Entre aquests referents, l'ombra de Brahms (de qui va rebre consells) plana sobre aquesta composició que el jove Strauss va escriure al final del 1884 en retornar de Berlín, on havia conegut Von Bülow.

Estilísticament aquesta obra no apunta a l'Strauss madur, però convenç per l'abundància de temes i la seva caracterització, com en el virtuosístic “Scherzo”, més schumannià que mendelssohnià, i per la forta polaritat que marca el breu i melòdic trio a manera de cançó. O com al primer moviment bastit sobre dos temes diferenciats, essent el primer clarament perceptible per l'apassionament, el tractament homofònic en les cordes i una cantabilitat de fraseig ampli i lligat sobre arpegis del piano. La combinació de passatges reflexius, lacònics, amb d'altres més dramàtics denota un domini dels jocs de discontinuïtat i parèntesi a nivell sintàctic i la construcció de punts culminants en una narrativitat i prosa musical que parteix de la tècnica de la variació en desenvolupament. Quelcom que Brahms va explorar amb un mestratge superior i poc més del doble d'edat.

En efecte, l'opus 60 de Brahms presenta una intensitat desbordant vinculada al seu afecte per Clara Schumann. Segons els biògrafs, els esbossos i alguns dels moviments daten del 1855-1856 ("Scherzo"), però no va cloure-la fins quasi dues dècades després, el 1875, essent estrenada pel propi compositor al teclat. Dels seus tres *Quartets amb piano*, aquest és el més bonic pel seu deversall melòdic, d'ambient tardorenc, que evoluciona per meandres de lirisme, placidesa, nostàlgia i torbació. Ho corrobora l'"Allegro comodo" final, que juga amb la forma sonata (exposició, desenvolupament, reexposició i coda) a partir de tres temes marcant distàncies formals i de caràcter amb els moviments precedents, però sense desentonar-hi: un primer tema, líric, ampli, a càrrec del violí amb el contrapunt del piano és seguit per un altre d'estil serenata, i un altre d'estil coral on les cordes canten homofònicament mentre el teclat fa una ornamentació descendent.

L'"Allegro non troppo" inicial també és un exemple d'aquestes credencials, tot i que els jocs de textures tendeixin a donar més preeminència al piano i les cordes amb una escriptura menys diversificada d'aquestes entre si. Un fet que reforça l'emocionalitat del moviment. L'"Scherzo" combina la forma sonata i l'*scherzo* amb un primer tema vigorós, vehement i rítmic davant un segon tema d'atmosfera misteriosa amb el qual dialogarà al concís desenvolupament abans d'una reexposició i una coda impetuosa sobre el primer tema. Amb tot, el més memorable dels quatre moviments potser és l'"Andante", col·locat en tercer lloc, de gran bellesa construït sobre tres grans seccions: a la primera el violoncel canta sobre un acompanyament ritmat del piano i després entre el violí i la viola; a la segona, ho fa el violí amb més ritme, també sobre el piano, i a la tercera retorna la primera secció amb variacions melòdiques que sublimen la intimitat i introspecció brahmsiana.

Albert Ferrer Flamarich, musicògraf i historiador de l'art

Palau de la Música Catalana Palau 100

Filharmònica de Viena & Gatti / Connolly,
Anima Aeterna Brugge & Heras-Casado /
Kozhukhin, Filharmònica de Luxemburg
& Gimeno / Bezuidenhout, Orchestre des
Champs Élysées, Collegium Vocale Gent
& Herreweghe / Dueñas, Philharmonia
Orchestra & Alsop / Royal Concertgebouw
& Mäkelä / Ensemble I Gemelli & González
Toro / Balthasar Neumann & Hengelbrock
/ musicAeterna & Currentzis / Pires,
Bezuidenhout, English Baroque Soloists &
Gardiner / Bell, Orchestra dell'Accademia
Nazionale di Santa Cecilia & Harding /
Orquestra Simfònica de la Ràdio Sueca,
Orfeó Català & Harding

Temporada 2024–2025

Ja a la venda els abonaments de cicles
i abonaments a la carta a partir de 4 concerts.

Biografies

Benjamin Grosvenor (piano), Hyeyoon Park (violí), Timothy Ridout (viola), Kian Soltani (violoncel)

“Un «supergrup» de joves solistes brillants funciona tan bé en conjunt com si toquessin junts cada dia”, «Artsdesk» (novembre del 2023)

El quartet reuneix artistes de renom internacional i solistes de gran prestigi: el pianista Benjamin Grosvenor, la violinista Hyeyoon Park, el violista Timothy Ridout i el violoncel·lista Kian Soltani. Tots ells gaudeixen d'un enorme reconeixement i d'una gran demanda entre les principals orquestres i sales de concerts del món. Recents èxits individuals inclouen el recital de Grosvenor als BBC Proms i el seu debut universalment celebrat a la Filharmònica de Berlín amb la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín i el director musical Robin Ticciati; el debut de Park amb The Hallé Orchestra, aclamat per la crítica, i el seu retorn a la Filharmònica de Stuttgart; la distinció de Ridout com a guanyador del Gramophone del disc 2023 i el nomenament de Soltani com a Focus Artist a l'Orquestra de la Tonhalle de Zúric, juntament amb els seus exitosos debuts amb l'Orquestra NDR de la Filharmònica de l'Elba i l'Orquestra Simfònica de Cincinnati.

Com a conjunt, el quartet ha actuat anteriorment al Queen Elizabeth Hall i Wigmore Hall de Londres, Concertgebouw d'Amsterdam i Laeiszhalle d'Hamburg. Les seves recents gires europees el 2021 i el 2023, que van rebre multitud d'elogis, també van incloure actuacions a l'Auditorio Nacional de Música de Madrid, festival Schubertiade, Sala della Società Filarmonica de Trento, Muziekcentrum De Bijloke de Gant i Concertgebouw d'Amsterdam.

L'harmonia i el virtuosisme del quartet han rebut els elogis de la crítica: *“S’aprecia la bona sintonia que hi ha entre els membres d’aquest quartet... Grosvenor excel·leix en l’«Allegro ma non troppo» i s’erigeix com el líder indiscutible en l’«Scherzo»... Soltani ofereix un dolç solo d’obertura amb un timbre vellutat que es converteix en un dolç duet amb l’entrada de Park... Ridout destaca amb un so profundament emotiu i romàntic”* («Codalario»).

Benjamin Grosvenor, piano

El pianista britànic Benjamin Grosvenor és reconegut internacionalment pel lirisme sonor i la genialitat al piano. Les seves virtuosístiques interpretacions se sustenten en un equilibri únic de domini tècnic i intensa musicalitat. Grosvenor és considerat un dels pianistes més importants de les darreres dècades i «Gramophone» l'ha reconegut com un dels cinquanta millors de la història. Recitalista prestigiós, aquesta temporada debuta al Klavier Festival Le Piano Symphonique de Lucerna, on el seu programa inspirat en Liszt inclou també una estrena mundial de Brett Dean, que també estrena als Estats Units i al Regne Unit, a la sèrie Chicago Symphony Master i al Wigmore Hall, respectivament. Ha ofert recitals al Centre Cultural Konan Kumin de Yokohama, Filharmònica de Colònia, Théâtre des Champs Élysées, Queen Elizabeth Hall, Klavier Festival Ruhr, Hong Kong City Hall, a Darmstadt, Bridgewater Hall i a la Sala Verdi de Milà. Com a apassionat músic de cambra, ofereix una gira pel Japó amb la violinista Sayaka Shoji i el Modigliani Quartet (en programa el *Concert per a violí, piano i quartet de corda* de Chausson), en què debutarà al Suntory Hall de Tòquio. El 2011 Benjamin va signar un contracte amb Decca Classics i es va convertir en el músic britànic més jove de la història a fer-ho i el primer pianista britànic en gairebé seixanta anys.

Hyeyoon Park, violí

© Andrej Grilc

Hyeyoon Park és una artista plena virtuosisme, amb un estil que combina sense esforç una rica sonoritat i la integritat musical. Va ser la guanyadora més jove del Concurs Internacional de Música ARD de Múnic el 2009 i és molt sol·licitada com a solista i intèrpret de cambra, àmbit que l'apassiona i la porta habitualment a grans festivals i sales, com el Wigmore Hall, Concertgebouw, Southbank Centre londinenc, Town Hall de Birmingham, als festivals Spannungen de Heimbach, de Moritzburg, Les Rencontres Musicales d'Évian, Internationales Musikfestival de Coblença, Festival Internacional de Música de Molyvos, i al Marlboro Festival per invitació de Mitsuko Uchida. Ha col·laborat amb Gidon Kremer, András Schiff, Christian Tetzlaff, Antje Weithaas, Yuri Bashmet, Lars Vogt, Daniel Hope, Alban Gerhardt, Jan Vogler i Florian Uhlig. Hyeyoon va oferir, juntament amb Huw Watkins, l'estrena mundial d'una obra escrita per a ella pel compositor Mark Bowden, primer al Newbury Spring Festival i posteriorment en va fer l'enregistrament per al segell NMC. També ha participat en recitals a la Tonhalle de Zúric, Konzerthaus de Viena, Schleswig-Holstein Festival, Rheingau Musik Festival, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, Musical Olympus Festival i Les Violons de la Paix. Hyeyoon toca amb un violí fabricat pel lutier alemany Stefan-Peter Greiner.

Timothy Ridout, viola

© Jiyang Chen

Timothy Ridout, antic New Generation Artist de la BBC, guanyador de la Borletti-Buitoni Trust Fellowship 2020 i mereixedor del Young Artist Award de la Royal Philharmonic Society l'any 2023, és un dels violistes més sol·licitats de la seva generació. Durant les últimes temporades ha actuat amb l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera, WDR Sinfonieorchester de Colònia, Orchestre National du Capitole de Tolosa de Llenguadoc, BBC Symphony Orchestra i Orquestra Simfònica Metropolitana de Tòquio, al costat de Sir Simon Rattle, Sakari Oramo i Kazuki Yamada. Músic de cambra emblemàtic, es presenta habitualment en sales com ara el Wigmore Hall, Concertgebouw d'Amsterdam i Alice Tully Hall, amb noms destacats com són Janine Jansen, Steven Isserlis, Christian Tetzlaff i Isabelle Faust. Enregistra per al segell Harmonia Mundi. Toca amb una viola de Peregrino di Zanetto c. 1565-1575, cedit en préstec per un generós mecenes de la Societat Internacional de Violí de Beare.

Kian Soltani, violoncel

© Marco Borggreve

Descrita per «Gramophone» com “pura perfecció”, l’art de Kian Soltani es caracteritza per la seva profunditat d’expressió, sentit d’individualitat i domini tècnic, juntament amb una presència escènica carismàtica i una gran capacitat de connexió emocional immediata amb el públic. Actualment gaudeix de les invitacions de les principals orquestres mundials, directors d’orquestra i promotors de recitals, que han ajudat la jove promesa a convertir-se en un dels violoncel·listes en actiu més destacats. Com a recitalista actua a moltes sales prestigioses, com la Pierre Boulez Saal de Berlín, Wigmore Hall de Londres, Schubertiade, Musikverein de Viena, Beethovenhaus de Bonn, Konzerthaus de Dortmund i Concertgebouw d’Amsterdam, i participa amb freqüència en festivals com ara Cello Biennale, BBC Proms, Bregenzer Festspiele, Musik Festival de Rheingau, i a Kronberg, Grafenegg, Tsinandali Festival i Verbier. L’any 2017 va signar un contracte de gravació en exclusiva amb Deutsche Grammophon i va guanyar el Premi Innovative Listening Experience als distingits Premis Opus Klassic 2022 pel seu àlbum Cello unlimited. Kian Soltani toca amb el violoncel d’Antonio Stradivari “London ex Boccherini”, amablement cedit per un generós mecenes de la Societat Internacional de Violí de Beare.

Fes-te soci de l'Orfeó Català. Fes del Palau casa teva.

Gaudeix d'invitacions, descomptes
i més avantatges per només 60 euros l'any
(10 euros, menors de 35 anys).

Uneix-te ara!

ASSOCIACIÓ
ORFEÓ
CATALÀ

També et pot interessar...

Palau Cambra

Dimarts, 25.02.2025 - 20 h

Sala de Concerts

—*Quintet la Truita* de Schubert

Maria Florea, violí

Lara Fernández, viola

Daniel Claret, violoncel

Joaquín Arrabal, contrabaix

Àlex Ramírez, piano

F. Schubert: *Trio per a violí, viola i violoncel*, en Si bemoll major, D. 471

F. Schubert: *Adagio i Rondó concertant per a piano i cordes*, en Fa major, D. 487

F. Schubert: *Quintet per a violí, viola, violoncel, contrabaix i piano*, en La major, D. 667, “la Truita”

Preus: 18 i 25 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Mecenes col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Cardoner Grup – CECOT – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Eurofirms Group – Fundació Abertis – Fundació Antiques Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – Laboratorio Reig Jofre – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Saret de Vuyst – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot – Colonial – Veolia Serveis Catalunya

Benefactors d'Honor

Mariona Carulla Font – Mª Dolors i Francesc – Pere Grau Vacarissas – M^a. del Carmen Pous Guardia – Joaquim Uriach Torello

Benefactors Principals

Elvira Abril – Eulàlia Alari Ballart – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Josep Daniel i Lluïsa Fornos – Isabel Esteve Cruella – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Manel Vallet Garriga

Benefactors

Zacaries Benamiar – Pepita Izquierdo Giralt – Jordi Simó Sanahuja – Salvador Viñas Amat – Gemma Borràs i Llorens

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

